

МОТИВИ

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за кредитните институции

С проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за кредитните институции (ЗИД на ЗКИ) се предвиждат изменения и допълнения в националната правна рамка на пруденциален надзор.

I. Основни изменения, предлагани в ЗИД на ЗКИ

1. Изменения, свързани с ролята на Българска народна банка (БНБ) в Единния надзорен механизъм (ЕНМ) след приемане на Решение на Съвета на Европейския съюз за отмяна на дерогацията за Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС)

Основната цел на предложения проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за кредитните институции е свързана с адаптиране на националната правна рамка, регламентираща надзорните правомощия на БНБ, към изискванията на Регламент (ЕС) № 1024/2013¹ и Регламент (ЕС) № 468/2014² с оглед на ролята на БНБ в Единния надзорен механизъм след приемането на еврото като официална парична единица в Република България. Предвидените в законопроекта промени имат за цел да създадат гаранции, че в националното законодателство не съществуват правни пречки във връзка с изпълнението от страна на Европейската централна банка (ЕЦБ), със съдействието на БНБ (като национален компетентен орган от участваща държава в ЕНМ), на задачите ѝ, свързани с банковия надзор съгласно Регламент (ЕС) № 1024/2013.

Съгласно действащата правна рамка в областта на пруденциалния надзор на кредитните институции, разпределението на компетентностите между ЕЦБ и БНБ е

¹ Регламент (ЕС) № 1024/2013 на Съвета от 15 октомври 2013 г. за възлагане на Европейската централна банка на конкретни задачи относно политиките, свързани с пруденциалния надзор над кредитните институции (ОВ L 287, 29.10.2013 г. стр. 63–89).

² Регламент (ЕС) № 468/2014 на Европейската централна банка от 16 април 2014 година за създаване на рамката за сътрудничество в единния надзорен механизъм между Европейската централна банка и националните компетентни органи и с определените на национално равнище органи (Рамков регламент за ЕНМ) (ЕЦБ/2014/17) (ОВ L 141, 14.5.2014 г. стр. 1-50).

съобразно правилата на тясното сътрудничество, установено с Решение (ЕС) 2020/1015 на ЕЦБ³, в сила от 27 юли 2020 г.

С въвеждането на еврото в Република България режимът на тясно сътрудничество ще се преустанови и участието на страната ни в ЕНМ ще бъде аналогично на това на всички други държави членки от еврозоната. Като последица от това правните актове на ЕЦБ вече ще имат пряко действие по отношение на кредитните институции, лицензирани в Република България.

Във връзка с разпределението на задачите и правомощията на ЕЦБ и БНБ, свързани с пруденциалния надзор, се предвиждат промени в ЗКИ в следните аспекти:

- В чл. 1 е предвидена промяна с цел постигане на яснота, че компетентността, произтичаща от ЗКИ, е разпределена между ЕЦБ и БНБ в съответствие с разпределението на задачите и правомощията, свързани с пруденциалния надзор съгласно Регламент (ЕС) № 1024/2013;
- Разпоредбите по отношение на правомощията на националните компетентни органи в качеството им на компетентни органи от приемаща, съответно изпращаща държава членка, се запазват с посочване на БНБ като компетентен орган, тъй като за ЕЦБ правомощията ѝ произтичат по силата на Регламент (ЕС) № 1024/2013, в качеството ѝ на орган, упражняващ надзор върху значимите институции;
- Отмяна на разпоредбите на Глава единадесета „а“ от ЗКИ - „Тясно сътрудничество“. Съгласно чл. 107, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 468/2014 тясното сътрудничество се преустановява на датата, на която е отменена дерогацията по чл. 139 от ДФЕС по отношение на участваща държава членка в тясно сътрудничество в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС.

2. Изменения, свързани със замяна на посочени в закона стойности в лева със стойности в евро

По силата на Решение на Съвета на Европейския съюз за отмяна на дерогацията за Република България еврото ще стане официална парична единица, поради което със ЗИД на ЗКИ е предложено преобразуване в евро на стойностите в лева, посочени в разпоредби от ЗКИ и съответно, когато става въпрос за стойност, посочена в правен акт на ЕС и въведена в разпоредба от ЗКИ, да се въведе точната разпоредба от правото на

³ Решение (ЕС) 2020/1015 на Европейската централна банка от 24 юни 2020 г. за установяване на тясно сътрудничество между Европейската централна банка и Българската народна банка (ЕЦБ/2020/30) (ОВ L 224I, 13.7.2020 г. стр. 1).

ЕС със стойност в евро. Навсякъде в ЗКИ изразът „левовата равностойност“ се заличава, а думите „лева“, „левове“ да се заменят с „евро“.

II. Финансови средства, необходими за прилагането на новата уредба

Предлаганите със законопроекта изменения не водят до увеличаване на административната тежест за заинтересованите страни. За прилагането на предложените нормативни промени не са необходими други мерки и не възникват допълнителни ангажименти, включително финансови, за органите и структурите, участващи в процеса. Предложените промени със ЗИД на ЗКИ не водят до въздействие върху държавния бюджет на Република България.

III. Очаквани резултати от прилагането на новата уредба

Със ЗИД на ЗКИ се осигурява изпълнението от страна на ЕЦБ, със съдействието на БНБ (като национален компетентен орган от участваща държава в ЕНМ), на задачите ѝ, свързани с банковия пруденциален надзор съгласно Регламент (ЕС) № 1024/2013 и Регламент (ЕС) № 468/2014.

В допълнение, приемането на предложените изменения и допълнения в ЗКИ, целящи уеднаквяване на стойностите в лева, в разпоредби от действащия ЗКИ, които въвеждат норми от актове на ЕС, ще осигурят пълно съответствие с посочените в европейското законодателство стойности.

Влизането в сила на измененията и допълненията в областта на банковия надзор, произтичащи от въвеждането на еврото в Република България, е обвързано с датата на въвеждане на еврото в България, посочена в Решение на Съвета на Европейския съюз за отмяна на дерогацията за Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС.

IV. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз

Съгласно чл. 1, параграф 4 от Директива (ЕС) 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета от 9 септември 2015 г. установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите регламенти и правила относно услугите на информационното общество (Директива (ЕС) 2015/1535), същата не се прилага за правилата, свързани с въпросите, които са предмет на законодателството на Съюза в областта на финансовите услуги, както са изброени неизчерпателно в приложение II към посочената директива. Наред с това, в законопроекта не се съдържат елементи и правила,

които имат характеристиките на технически регламент по смисъла на Директива (ЕС) 2015/1535, включително няма технически спецификации, отнасящи се до предлагани на пазара продукти или услуги. В резултат на изложеното, не се налага нотифициране до Европейската комисия на посочения законопроект.